

direct medische zorg nodig is). Goedaardige en kwaadaardige gezwellen zijn waargenomen na behandeling met Modigraf.

Vertel het uw arts direct als u (vermoedt dat u) een van de volgende ernstige bijwerkingen heeft:

Ernstige bijwerkingen die vaak voorkomen (kunnen voorkomen bij 1 op de 10 gebruikers):

- Maagdarmproblemen: sterke buikpijn al dan niet gepaard gaande met andere symptomen, zoals koude flingen, koorts, misselijkheid of braken.
- Onvoldoende werking van uw transplanteerde orgaan.
- Wazig zien.

Ernstige bijwerkingen die soms voorkomen (kunnen voorkomen bij 1 op de 100 gebruikers):

- Trombotische microangiopathie (schade aan de kleinste bloedaten), waaroor hemolytisch uremisch syndroom, een aandoening met de volgende symptomen: lage of geen urineproductie (acute nierfaal), extreme vermoeidheid, gele verkleuring van de huid of de ogen (geelachtig) en abnormale blaue plekken of bloedingen en tekenen van infectie.
- Trombotische trombocytopenische purpura: een aandoening met schade aan de kleinste bloedaten gekenmerkt door koorts en blauwe plekken onder de huid, die eruit kunnen zien als kleine rode puntjes of met zonder onverklaarbare extreme vermoeidheid, verwardheid, gele verkleuring van de huid of de ogen (geelachtig), zichtverlies en voelen.
- Toxische epidemische necrose: erosie en blaarvorming van de huid of slijmvliezen, rode gewelven huid die kan loslaten op grote delen van het lichaam.
- Blindheid.

Ernstige bijwerkingen die zeer zelden voorkomen (kunnen voorkomen bij 1 op de 1.000 gebruikers):

- Stevens-Johnson-syndroom: onverklaarbare wijdverspreide pijn op de huid, zwellingen in het gezicht, ernstige aandoening met blaarvorming van de huid, mond, ogen en geslachtsdelen, zwelling van de tong, rode of paarse huiduitslag die zich verspreidt, verveling van de urineweginn.
- Torsades de pointes: verandering in de hartfrequentie die wel of niet gepaard kan gaan met symptomen, zoals pijn op de borst (angina pectoris), flauwvalen, draaidizeligheid of misselijkheid, hartkloppingen (het voelen van de hartslag) en moeite met ademhalen.

Ernstige bijwerkingen – frequent niet bekend (de frequentie kan niet met de beschikbare gegevens niet worden bepaald):

- Oog- en oorwegelijke infecties (bacteriële, schimmel-, virale en protozoïale): langdurige diarree, koorts en keelpijn.
- Goedaardige en kwaadaardige tumoren zijn gemeld na behandeling als gevolg van immunosuppressie, waaroor kwaadaardige vormen van huidkanker en een zeldzaam type kanker genaamd Kaposi-sarcoom, waarbij zich huidafwijkingen kunnen voordoen. Verschijnselen zijn onder anderen huidveranderingen, zoals nieuwe of veranderende verkleuring, afwijkingen van knobbels.

- Gewelven van de lever en verandering van het aantal bloedcellen (erytroblastopanie of neutrofiele granuloцитopenie (PRGIC)), waarmindt aantal rode bloedcellen als gevolg van abnormale vermindering van de productie van neutrofiele granuloctytes (PRGIC).

- Maagdarmproblemen: vermindering van de hoeveelheid bloedcellen (erytroblastopanie of neutrofiele granuloctopenie (PRGIC)), waarmindt aantal rode bloedcellen als gevolg van abnormale vermindering van de productie van neutrofiele granuloctytes (PRGIC).

- Verhoogde bloedglucosespiegel, diabetes mellitus, verhoogde kaliumconcentraties in het bloed.

- Slapeloosheid.

- Trillen, hoofdpijn.

- Verhoogde bloeddruk.

- Abnormale resultaten leverfunctiestesten.

- Diarree, misselijkheid.

- Nierproblemen.

Bijwerkingen die vaak voorkomen (kunnen voorkomen bij 1 op de 10 gebruikers):

- Vermindering van het aantal bloedcellen (bloedplaatjes, rode of witte bloedcellen), verhoging van de hoeveelheid witte bloedcellen, veranderingen in het aantal rode bloedcellen (welke gezien worden in de bloedplaatjes).

- Verlaagde concentraties magnesium, fosfaat, kalium, calcium of natrium in het bloed, vochtretentie, verhoogde concentraties urinezuur of lipiden in het bloed, verminderde eetlust, verhoogde zuurgraad van het bloed, andere veranderingen in de elektrolyten (welke gezien worden in bloedonderzoek).

- Angstsymptomen, verwardheid, een desoriëntatie, depressie, stemmingsswisselingen, nachtmerries, hallucinaties, psychische stoornissen.

- Toevallig verminderd bewustzijn, tintelen en een duf (soms pijnlijk) gevoel in handen en voeten, duizeligheid, verminderd vermogen tot schrijven, aandoeningen van het zenuwstelsel.

- Toegenoemt gevoeligheden voor licht, oogaanpassingen.

- Verminderde bloedstroom in de hartvaten, snellere hartslag.

- Bloedingen, gedeeltelijke of volledige afsluiting van bloedvaten, verlaagde bloeddruk.

- Kortademigheid, veranderingen in het longweefsel, vochttopping rond de long, kleelontsteking, hoesten, griepachtige verschijnselen.

- Ontstekingen van de mond, vochttopping in de keel, braken, buikpijn, slechte spitsvertering, verstopping, windhinderig, opgeblazen gevoel, zachte ontlasting, maagproblemen.

- Galkanaalafwijkingen, geel worden van de huid door leverproblemen, leverveelschade en ontsteking van de lever.

- Jeuk, uitslag, haarseringen, acne, toegenomen zweten.

- Pijn in gewrichten, ledematen, rug en voeten, spierspasmussen.

- Onvoldoende functioneren van de nier, verminderde urineproductie, verminderd of pijnlijk urineren.

- Algemeine zwakte, koorts, vochttopping in het lichaam, pijn en ongemak, toename van het enzym alkalische fosfatase in het bloed, gewichtstoename, het gevoel dat de lichaamstemperatuur ontregeld is.

Bijwerkingen die soms voorkomen (kunnen voorkomen bij 1 op de 100 gebruikers):

- Veranderingen in bloedstolling, afname van het aantal van alle typen bloedcellen (welke gezien worden in bloedonderzoek).

- Verlaagd aantal suikergehalte in het bloed, verhoogd fosfaatgehalte in het bloed.

- Come, hersenbloedingen, beroerte, verlamming, hersenstoornissen, verstoerde spraak- en taalfunctie, geheugenproblemen.

- Verminderd gehoor.

- Onregelmatige hartslag, stoppen van hartslag, verminderde hartprestaties, stoornissen van de ademhaling, grootschalige en plotselinge hartschokken in ECG, hartslag en polsslag.

- Problemen met ademhaling, luchtwegstoornissen, astma.

- Darmobstructie, verhoogde concentratie van het enzym amylase in het bloed, terugstromen van maaginhoud naar de slokdarm, verlaagde maagdaging.

- Ontsteking van de huid, brandig gevoel in de zon.

- Stomkissen van de gewrichten.

- Niet kunnen plannen, menstruatiepijn en abnormale menstruatiebloedingen.

- Multi-orgaanfalen, griepachtige versnelde ademhaling, verminderde gevoeligheden voor warmte en koelte, drukgevoel op de borst, onrustig of abnormal gevoel, verhoging van het enzym lactaatdehydrogenase in het bloed, gewichtstoename.

Bijwerkingen die zelden voorkomen (kunnen voorkomen bij 1 op de 1.000 gebruikers):

- Bloedinkjes in de huid als gevolg van bloedstolsels.

- Toegenoemt spierstijfheid.

- Doornvormig.

- Vochttopping rond het hart.

- Acute adenoom.

- Cysteomering in de ailevoleekler.

- Problemen met de bloedstroom in de lever.

- Toegenoemt lichaamsbeschaving.
- Dorst, vallen, 'band' om de borst, verminderde mobiliteit, zweevorming.

Bijwerkingen die zeer zelden voorkomen (kunnen voorkomen bij 1 op de 10.000 gebruikers):

- Spierzwakte.
- Afwijkingen op hartscans.
- Leverfaalen.
- Pijn bij het passen, met bloed in de urine.
- Toename van vetweefsel.

Extra bijwerkingen die bij kinderen en jongeren tot 18 jaar kunnen voorkomen
Kinderen en jongeren tot 18 jaar kunnen dezelfde bijwerkingen hebben als volwassenen.

Het meedelen van bijwerkingen

Krijgt u last van bijwerkingen, neem dan contact op met uw arts of apotheker. Dit geldt ook voor mogelijke bijwerkingen die niet in deze bladsuister staan. U kunt bijwerkingen ook rechtstreeks mailen via: [Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb Website: www.lareb.nl](http://www.lareb.nl). Door bijwerkingen te melden, kunt u ons helpen meer informatie te verkrijgen over de veiligheid van dit geneesmiddel.

Extra bijwerkingen die bij kinderen en jongeren tot 18 jaar kunnen voorkomen
Kinderen en jongeren tot 18 jaar kunnen dezelfde bijwerkingen hebben als volwassenen.

Het meedelen van bijwerkingen

Krijgt u last van bijwerkingen, neem dan contact op met uw arts of apotheker. Dit geldt ook voor mogelijke bijwerkingen die niet in deze bladsuister staan. U kunt bijwerkingen ook rechtstreeks mailen via: [Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb Website: www.lareb.nl](http://www.lareb.nl). Door bijwerkingen te melden, kunt u ons helpen meer informatie te verkrijgen over de veiligheid van dit geneesmiddel.

5 Hoe bewaart u dit middel?

Buiten het zicht en bereik van kinderen houden.

Gebruik dit geneesmiddel niet meer na de uiterste houdbaarheidsdatum. Die vindt u op de doos en het sachet na EXP. Daar staat een maand en een jaar. De laatste dag van die maand is de uiterste houdbaarheidsdatum.

Voor dit geneesmiddel zijn er geen speciale bewaarcodities wat betreft de temperatuur.

De suspensie dient direct na bereiding te worden ingenomen.

Spooi geneesmiddelen niet door de gootsteen of de WC en gooii ze niet in de vuilnisbak. Vraag uw apotheker wat u moet geneesmiddelen moet doen die u niet meer gebruikt. Als u geneesmiddelen op de juiste manier afvoert worden ze op een verantwoorde manier vernietigd en komen ze niet in het milieu terecht.

6 Inhoud van de verpakking en overige informatie

Welke stoffen zitten er in dit middel?

- De werkzame stof in dit middel is tacrolimus.
- Elk sachet Modigraf 0,2 mg granulaat bevat 0,2 mg tacrolimus (als monohydrat).
- Elk sachet Modigraf 1 mg granulaat bevat 1 mg tacrolimus (als monohydrat).
- De andere stoffen in dit middel zijn: Lactosemonohydrat, Hypromellose (E464) en Croscarmellose-Natrium (E468).

Hoe ziet Modigraf eruit en hoeveel zit er in een verpakking?

Modigraf granulaat voor orale suspensie is een wit granulaat geleverd in sachets. Verpakkingen met 50 sachets zijn verkrijgbaar.

Houder van de vergunning voor het in de handel brengen en fabrikant

Astellas Pharma Europe B.V.
Sylviusweg 62
2333 BE Leiden
Nederland

Fabrikant

Astellas Ireland Co., Ltd.
Killorglin, County Kerry, V93FC86
Ierland

Gebrauchsinformation: Information für Patienten

**Modigraf™ 0,2 mg Granulat zur Herstellung einer Suspension zum Einnehmen
Modigraf™ 1 mg Granulat zur Herstellung einer Suspension zum Einnehmen
Tacrolimus**

Lesen Sie die gesamte Packungsbeilage sorgfältig durch, bevor Sie mit der Einnahme dieses Arzneimittels beginnen, denn sie enthält wichtige Informationen.

- Haben Sie die Packungsbeilage auf. Vielleicht möchten Sie diese später nochmaals lesen.

- Wenn Sie weitere Fragen haben, wenden Sie sich an Ihren Arzt oder Apotheker.

- Dieses Arzneimittel wurde Ihnen persönlich verschrieben. Geben Sie es nicht an Dritte weiter. Es kann andere Menschen schaden, auch wenn diese die gleichen Beschwerden haben wie Sie.

- Wenn Sie Nebenwirkungen bemerken, wenden Sie sich an Ihren Arzt oder Apotheker. Dies gilt auch für Nebenwirkungen, die nicht in dieser Packungsbeilage angegeben sind. Siehe Abschnitt 4.

Was in dieser Packungsbeilage steht?

1. Was ist Modigraf und wofür wird es angewendet?

2. Was sollten Sie vor der Einnahme von Modigraf beachten?

3. Was ist Modigraf einzunehmen?

4. Welche Nebenwirkungen sind möglich?

5. Inhalt der Packung und weitere Informationen

1. Was ist Modigraf und wofür wird es angewendet?

Modigraf enthält den Wirkstoff Tacrolimus. Es handelt sich um ein Immunsuppressivum. Nach erfolgter Organtransplantation (z. B. Leber-, Nieren- oder Herztransplantation) versucht Ihr Immunsystem, das neue Organ abzustoßen. Modigraf soll Ihr Immunsystem unter Kontrolle halten und Ihrem Körper die Annahme des transplantierten Organs ermöglichen.

Vielleicht erhalten Sie Modigraf auch zur Behandlung einer Abstoßung Ihres Leber-, Nieren- oder Herztransplantats eines anderen transplantierten Organs oder die Immunreaktion Ihres Körpers durch eine vorausgehende Behandlung nicht beherrscht werden konnte.

Modigraf wird bei Erwachsenen und Kindern eingesetzt.

2. Was sollten Sie vor der Einnahme von Modigraf beachten?

Modigraf darf nicht eingenommen werden,

- wenn Sie allergisch gegen Tacrolimus oder einen der in Abschnitt 6. genannten sonstigen Bestandteile dieses Arzneimittels sind.

- wenn Sie allergisch gegen Sirolimus (eine andere Substanz zur Verhinderung einer Abstoßung Ihres transplantierten Organes) oder ein anderes Makrolid-Antibiotikum sind.

Informieren Sie bitte Ihren Arzt vor einer eventuell erforderlichen Impfung.

Einnahme von Modigraf zusammen mit Nahrungsmitteln und Getränken

Nehmen Sie Modigraf auf nüchternen Magen ein oder mindestens 1 Stunde vor oder 2 bis 3 Stunden nach einer Mahlzeit ein. Vermeiden Sie Grapefruits und Grapefruitsaft während Sie Modigraf einnehmen, da es dem Modigraf-Blutspiegel möglicherweise entgegenwirkt.

Sprechen Sie unmittelbar mit Ihrem Arzt, wenn Sie eine der folgenden schwerwiegenden Nebenwirkungen haben, oder vermuten, dass Sie eine der folgenden bedenklichen Nebenwirkungen haben könnten:

Schwerwiegende häufige Nebenwirkungen (kann bis zu 1 von 100 Behandelten betreffen):

- Ver